

ÅRSPLAN 24/25

Ølensjøen FUS barnehage AS

Ølensjøen

INNHALD

1. Om årsplanen og FUS sine mål for barnehagen

Visjon

Verdier

Hovudmål

2. Om barnehagen

3. Vårt verdigrunnlag

Barn og barndom

Demokrati

Mangfald og gjensidig respekt

Likestilling og likeverd

Berekraftig utvikling

Livsmeistring og helse

4. Barnehagen sitt føremål og innhald

Sosioemosjonell støtte og rettleiing

Organisering og leiing

Læringsstøtte

5. Barn sin medverknad

6. Samarbeid

Foreldresamarbeid

Samarbeid med andre instansar

7. Overgangar

Tilvenning i barnehagen

Overgangar internt i barnehagen

Overgangar frå barnehage til skule

8. Barnehagen som pedagogisk verksemd

Lærande organisasjon

Planlegging

Vurdering

Dokumentasjon

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbodet for barn som treng ekstra støtte

9. Barnehagen sine fagområde

**BARNET
FØRST!**

1. OM ÅRSPLANEN OG FUS SINE MÅL FOR BARNEHAGANE

Denne årsplanen skal vise korleis barnehagen jobbar for å oppfylle krava i den nasjonale rammeplanen for barnehagen sitt innhald og oppgåver (Kunnskapsdepartementet, 2017). Årsplanen fortel også korleis me arbeidar for å nå FUS sine felles målsetjingar for barnehagane.

Visjon:

Saman gir vi barndommen verdi, vennskap, leik og glede - og kvardagsmagi

Visjonen er vår leiestjerne og den set ei retning for kva me ønskjer at FUS barnehagane skal oppnå – no og i framtida. Visjonen er det me strekk oss etter kvar dag i møte med barn, foreldre og kollegaer.

Våre metodar for å jobbe mot visjonen:

- Jobba for at kvardagen skal vera prega av leik og glede
- La barna oppleva magiske augeblikk
- Gje rom for spontanitet og litt «galskap»
- Sørge for at alle barn opplev vennskap, fellesskap og at dei høyrer til gruppa

**BARNET
FØRST!**

Verdier:

Glødande, skapande og tilstadeverande

Verdiane er kulturberarane i FUS. Verdiane fortel kva me står for, kva me trur på og kva som er viktig for oss. Dei er ei kjelde til motivasjon og inspirasjon i det daglege arbeidet i barnehagen på vegen for å verkeleggjera visjonen.

Våre metodar for å jobbe i tråd med verdiane:

Glødande

Kollegaer: Løfte kvarandre opp, humor, dele kunnskap og erfaringar, vera positive, vera imøtekommande med kvarandre

Føresette: Dagleg info om kvart enkelt barn, ta ansvar for å skape god relasjon, vise respekt, informere om prosjekt og aktivitetar

Barna: Leggje til rette for meistring, ha samlingar og prosjekt som engasjerer, gode samtalar med barna, humor og magiske augeblikk

Skapande

Kollegaer: Ideutveksling, open for nye verdiar, gjere kvarandre gode, godt samarbeid

Føresette: Skape tillit, dele skapande erfaringar gjort med barna, rettleie

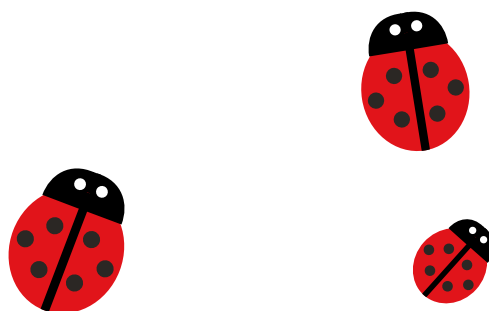
Barna: Møte barna sine interesser, leggje til rette for skapande leik og aktivitet, inspirere barna til å utfalde seg, tilby variert materiale og ha ein variert barnehagekvardag

Tilstadeverande

Kollegaer: Sjå medarbeidarane, syna respekt, nytta kvarandre sine ressursar

Føresette: Sjå dei ved levering/henting, ha deira barn i fokus, godt førebudd til foreldresamtalar

Barn: Ha augekontakt, vera nede på golvet i leik, unngå prat over hovudet på barna, byggja relasjon, gi omsorg og gi ein føreseieleg og trygg tilnærming til alle barn

Hovudmål:

- FUS barn har eit positivt sjølvbilete.
- FUS barn er trygge og forskande, trivast i leik og har vennekompetanse.
- FUS barn gler seg til "resten av livet", og veit at dei har moglegheit til påverknad og at innspela deira tel.
- FUS barn har det gøy i barnehagen.

Våre metodar for å jobbe mot måla:

Me skal sjå det beste i kvart barn. Me identifiserer aktivitetar, leik eller oppgåver som gir barn anerkjening og meistringkjensle.

Me skal ha leikekompetanse. I eit utviklande leikemiljø med akkurat nok rettleiing tileignar barn seg kunnskap og opplev meistring. Me lar leiken komma først, og me vektlegg leikebasert læring.

Me skal gi barna livsglede, byggja vennskap og føle på flow. Barn skal oppleve at dei vert høyrte og at deira stemme tel.

Me legg til rette for magiske augeblikk. Barna skal gjera nye oppdagingar, dei skal leite etter magiske spor. Kvardagen vår skal vere prega av latter og humor.

I denne årsplanen er kvart kapittel bygd opp slik: Først ein omtale om kva Rammeplanen seier, deretter ei forklaring på korleis me vil gjennomføre dette i praksis.

I FUS barnehagane har me eit felles slagord, «Barnet først». Alt ein gjer skal vera til barnets beste. «Barnet først» er også namnet på vår kompetanseutvikling, der målet er eit likeverdig barnehagetilbod av høg kvalitet i alle våre barnehagar.

2. OM BARNEHAGEN

Ølensjøen FUS barnehage opna i desember 2004 med fire avdelingar. I august 2014 utvida me kapasiteten ved å bygga eit nytt tilbygg, og auka dermed frå fire til sju avdelingar. Det nyaste bygget inneheld tre avdelingar for dei største barna, arbeidsrom, kontor, møterom samt eit storkjøkken til kokken vår. Dei yngste barna held til i det eldste bygget, og har eit eige tilpassa og skjerma uteområde med vognskur aust for bygget (mot idrettshall). Avdelingane har stadnavn frå nærmiljøet vårt: I småbarnshuset heiter avdelingane Litlehagen, Joa Kari, Skrubbasteinen og Sjoaren, og i storbarnshuset heiter avdelingane Skukkane (2. etg) Roatoppen (2. etg) og Steinbru (1. etg).

Me er ein FUS barnehage! FUS er ikkje forkorting av eit ord, men tyder kort og godt «fyrst». Me er ein av 178 barnehagar som tilhøyrer same kjede. Barnehagane er eigd av Trygge Barnehagar som er norges største private barnehageaktør. FUS barnehagane jobbar mot same visjon og same verdigrunnlag, har felles serviceerklæring og etiske retningslinjer.

Barnehagen har tilgang til mange gode tilbod som skog, strand, idrettshall/gymsal, leikeplassar, bibliotek, aktivitetspark ved Ølen senter, lavvo m.m. I tillegg har me eigen FUS-buss som tek oss med til dei flottaste stader.

Barnehagen har eit mangfald av ulike språk og nasjonalitetar og me lærer om språk, kultur, tradisjonar, feiringar og mat. Dette bidrar til å skapa toleranse og gjensidig respekt. Alle har ein plass i fellesskapet i barnehagen vår.

Barnehagen har plass til 120 barn totalt.

Ølensjøen FUS barnehage AS

Adresse: Litlehagen 4, 5580 Ølen
Telefonnummer: 95 75 80 04
E-post: dl.olensjoen@bhg.no

Kontaktinfo til dei ulike avdelingane:

Skukkane

Tlf: 90 88 92 02
E-post: kamilla.langeland@bhg.no

Roatoppen

Tlf: 90 88 92 03
E-post: karolinea.berge@bhg.no

Steinbru

Tlf: 90 88 92 04
E-post: marialice.grindheim@bhg.no

Joa Kari

Tlf: 90 88 92 05
E-post: charlotte.steinsto@bhg.no

Skrubbasteinen

Tlf: 90 88 92 09
E-post: brita.sandven@bhg.no

Sjoaren

Tlf: 95 80 67 34
E-post: hege.bratveit@bhg.no

3. VÅRT VERDIGRUNNLAG

Verdigrunnlaget til barnehagen skal formidlast, praktiserast og opplevast i alle delar av det pedagogiske arbeidet i barnehagen. Barndommen har ein eigenverdi, og barnehagen skal ha ei heilskapleg tilnærming til barna si utvikling.

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 7)

Barn og barndom

«Barna skal møtast som individ, og barnehagen skal ha respekt for opplevingsverda til barnet. Barns liv blir påverka av omgivnadene, men barn påverkar òg sitt eige liv»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 8)

Vårt syn på barn og barndom:

- Barnehagen skal bidra til at alle barn får ein god barndom prega av trivsel, vennskap og leik
- Sjå einskildbarnet og familien
- Gi barna gode opplevingar og erfaringar
- Sjå på barnet som subjekt, møte dei på kjensler
- Reflektera over eigen barndom, og korleis den påverkar oss i møte med barna

Demokrati

«Barnehagen skal fremje demokrati og vere eit inkluderande fellesskap der alle får høve til å ytre seg, bli høyrde og delta. Gjennom å delta i barnehagefellesskapet skal barna få sjansen til å utvikle forståing for samfunnet og den verda dei er ein del av.»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 8)

Våre metodar for å fremje demokrati:

- La barna få ytre seg, bli høyrte og væra deltakande.
- Utvikla og praktisera demokrati i leiken.
- Barna skal medverke til barnehagen sitt innhald.
- Fokus på mangfald, alle er like mykje verdt, alle skal bli høyrte, sett og anerkjent.

Mangfald og gjensidig respekt

Barnehagen skal fremje respekt for menneskeverdet ved å synleggjere, verdsetje og fremje mangfald og gjensidig respekt. Barnehagen skal bidra til at alle barn føler at dei blir sett og anerkjende for den dei er, og synleggjere den enkelte sin plass og verdi i fellesskapet. Barnehagen skal leggje til rette for kultur møte, gi rom for barna si eiga kulturskaping og bidra til at alle barn kan få oppleve glede og meistring i sosiale og kulturelle fellesskap.

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 9)

Våre metodar for å fremje mangfald og gjensidig respekt:

- Kunnskap om og respekt for ulike kulturar.
- Bruk av konkretar i samlingar som gir støtte for norskinnlæringa.
- Synleggjere dei ulike nasjonalitetane som er representerte på avdelingane.
- Lære songar, ord på andre språk.
- Bruk av tolk i foreldresamarbeid.
- Vera gode rollemodellar med fokus på danning.
- Markere høgtider frå ulike kulturar.

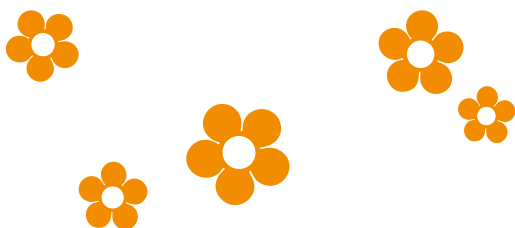
Likestilling og likeverd

Barnehagen skal fremje likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motverke alle former for diskriminering og fremje nestekjærleik.

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 10)

Våre metodar for å fremje likestilling og likeverd:

- Møte barn på ein likestilt måte, anerkjenne.
- Oppmuntre barn til å delta i alle aktivitetar uavhengig av kjønn.
- Kjønnsnøytralt fysisk miljø, samstundes legge til rette for barna sine interesser.
- Syne respekt for ulike kjønnsuttrykk.

Berekraftig utvikling

Barna skal lære å ta vare på seg sjølve, kvarandre og naturen. Berekraftig utvikling omfattar natur, økonomi og sosiale forhold og er ein føresetnad for å ta vare på livet på jorda slik vi kjenner det. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at handlingar i dag har konsekvensar for framtida.

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 10)

Våre metodar for å fremje berekraftig utvikling:

- Formidle haldningar til barna der ein syner omsorg og tek vare på omgjevnadane og naturen.
- Gi barn naturopplevingar, slik at barna opplev tilhøyrslse til naturen.
- Gi barna kunnskap om kjeldesortering, prosessar i naturen, forureining, gjenbruk og fattigdom.
- Fokus på kvar maten kjem ifrå, frå jord til bord.

Livsmeistring og helse

Barnehagen skal bidra til at barna trivst og opplever livsglede, meistring og ei kjensle av eigenverdi, og han skal førebyggje krenkingar og mobbing. Barna skal få støtte til å meistre motgang, handtere utfordringar og bli kjende med eigne og andre sine kjensler. Barnehagen skal vere ein arena for dagleg fysisk aktivitet og skal stimulere rørsleglede og den motoriske utviklinga til barna. Måltid og matlaging i barnehagen skal gi barna eit grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevanar.

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 11)

Våre metodar for å fremme livsmeistring og helse:

- God start i barnehagen og tilvenning innad i barnehagen
- Skape gode relasjonar prega av tryggleik, gjensidigheit, føreseilegheit og trivsel
- Spreie mykje glede, latter og positive opplevingar og erfaringar
- Støtte til å regulera og setja ord på negative kjensler- viktig for barna si sjølvutvikling
- La barna oppleva meistring – gi motivasjon til å meistra sjølv gjennom passe hjelp og støtte
- Gi rom for ro, kvile og avslapping - lesestund, yoga og kvilestund for dei aller minste
- FUS smartmat- viktig for å kunne tilføra kroppen dei beste byggjeklossane som gir grunnlag for vekst, utvikling, leik og læring
- La barn få være barn - leik

Når ein skal arbeida med barns livsmeistring er det viktig å fremja psykisk helse og førebyggja psykiske vanskar og lidingar. Livsmeistring handlar først og fremst om dei positive kreftene i barna sine liv, og god barnehagekvalitet kan vera med på å fremja livsmeistring hos barn. Gjennom ein god start i barnehagen og å leggja til rette for å skapa positive erfaringar saman med trygge og omsorgsfulle vaksne og andre barn kan ein fremje livsmeistring her og nå. Dette kan samstundes bidra til robustheit og motstandskraft som kan gjera barna i betre stand til å handtera opp- og nedturane i livet.

I Ølensjøen barnehage er me så heldige at me har eigen FUS buss. Denne nyttar me til å besøka ulike stader i nærmiljøet vårt. Her får barna moglegheit til å utfordra seg sjølv åleine og i samspel med andre. Dei får høve til å oppleva rørsleglede, trivsel og meistring ved allsidig fysisk aktivitet året rundt.

Gjennom å inkludera barna i aktivitetar der dei kan få vera i rørsle, leik og få positive erfaringar med sosial samhandling, kan dei få oppleva motivasjon og meistring ut frå eigne føresetnadar.

For å kunne vera aktive heile dagen har mat ei stor betydning. Ølensjøen har eigen kokk i barnehagen som lagar sunn, næringsrik og mettande varmmat til oss to gonger i veka. FUS smartmat er viktig for barna for å kunne tilføra kroppen dei beste byggjeklossane som gir grunnlag for vekst, utvikling, leik og læring. Me meiner at trivelege måltid bidrar til matglede og gode matvanar for barna i barnehagen. Måltida i barnehagen skal vera prega av ein viktig pedagogisk funksjon.

Handlingsplan

**BARNET
FØRST!**

**BARNET
FØRST!**

4. BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD

Barnehagens innhald skal være allsidig, variert og tilpassa einskildbarnet og barnegruppa. I barnehagen skal barna få leike og utfalde skaparglede, undring og utforskartrong. Arbeidet med omsorg, danning, leik, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal bli sett i samanheng og samla bidra til barn sin allsidige utvikling

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 19).

Barnet først er eit heilskapleg system for å styrke dei tilsette sin kunnskap og handlingskompetanse. Modellen inneheld tre ulike hovudområder som saman bidrar til å styrke barn si allsidige utvikling; sosioemosjonell støtte og rettleiing, organisering og leiing samt læringsstøtte.

Sosioemosjonell støtte og rettleiing:

Sosioemosjell støtte og rettleiing handlar om korleis dei tilsette klare å skapa ein barnehagekvardag som hjelper barn til å utvikla gode relasjonar med andre, oppleve glede ved å lære noko nytt, oppleve tryggleik og tilknytning, og ha ein oppleving av medverknad og sjølvstende.

Positivt klima: I eit positivt klima smiler og ler dei tilsette saman med barna. Me ser mange bevis på at dei har ein god relasjon til barna, og dei viser entusiasme og interesse både med kroppen og stemma si. Dei tilsette er der barna er, i barns høgde og med kroppen vendt mot dei.

Negativt klima: Det er fråvær, og ikkje noko form av tilsette som straffar, håner, kjeftar og erter barna.

Sensitive vaksne-trygge barn: Å være sensitiv handlar om å være merksam og respondere på det enkelte barns teikn på at dei har behov for støtte. Dei tilsette kjenn barna godt. Dei merke om barna er urolege, redde, umerksame, uinteressert, og dei tilpasse åtferda si for å respondere på det dei ser.

Barns perspektiv og medverkad: Dei tilsette følgjer barns initiativ og idear, viser fleksibilitet og tek i vare barna sitt perspektiv. Dei lar barn uttrykke seg ,og etterspør deira idear, gir barn ansvar og oppmuntring til å klare seg sjølv.

Emosjonskompetanse hos barn og tilsette:

Emosjonskompetanse handlar om å identifisera og forstå eigne kjensler, og handtere frustrasjon. Det handlar om å forhindre at stress og uro overvelder evna til å tenkje klart, og ha kontroll over korleis, og når du uttrykker kjensler.

Emosjonsretteiing: I emosjonsretteiing er dei tilsette bevisst barnet sine kjensler, og er tilstade, opprett kontakt med barnet, viser forståing og aksept for barnet sine kjensler. De går inn i kjensla til barnet, og namngir kjensla. Om nødvendig, hjelper og støtter dei barnet i problemløysing.

Organisering og leiing:

Organisering og leiing handlar om korleis tilsette skapar ein barnehagekvardag som hjelper barn å utvikla god sjølvregulering, halde fokus og vise interesse for lek og lærings situasjonar. Dei tilsette

etablere og opprettheld rutinar og struktur for å skapa føreseielege rammer og tryggleik, slik at barna kan engasjere seg i meningsfulle og aktivitetar som fremmer god utvikling.

Gruppeleiing og retteiing: Tilsette er proaktive og har klare forventningar til åtferd . Dei gir merksam til ønska åtferd, og gir trygge og føreseielege rammer.

Legge til rette for lek, læring og overgangar:

Avdelinga har klare rutinar og dei tilsette sikre gode og flytande overgangar. Barna kjenner til reglar, og barnehagekvardagen er prega av lite venting. Innhald og aktivitetar er godt forberedt.

Variasjon: Det er varierte og interesserte materiale i barna sin høgde. Dei tilsette tar barna sitt perspektiv og legg til rette for barns deltaking i aktivitetar.

Læringsstøtte:

Læringsstøtte handlar om at dei tilsette gir støtte til barn si læring. Det teoretiske grunnlaget kjem hovudsakleg frå forskning på kognitiv utvikling og språkutvikling. Der vektlegg ein forskjellen mellom det å berre lære fakta og læring av korleis fakta heng saman, er organisert og avhengig av kvarandre. Barn sin kognitive og språklege utvikling er avhengig av moglegheiter dei får til å nytta eksisterande dugleik, og om dei tilsette støtter utviklinga av stadig meir komplekse ferdigheiter. Læring skjer når barnet er i samspel, er aktiv og opplev mening og engasjement. Rein instruksjon eignar seg ikkje for barn i barnehagealder. Dei har behov for å delta og medverke, og oppleve mening for at læring skal kunne skje.

Omgrepsutvikling, forståing og djupnelæring:

Dei tilsette brukar læringsfremjande diskusjonar og aktivitetar saman med barna. Læring handlar ikkje berre om å tileigna seg kunnskap, men også om å nytta denne kunnskapen i nye situasjonar. Dei tilsette legg mest vekt på å auka barna sin forståing, enn å berre gjennomføre læringsaktiviteten. Dei tilsette relatere nye omgrep til situasjonar, hendingar eller objekt barna er kjend med. Igjen-kjenning fremjar læring. Dei tilsette etterspør barn sin tenking og problemløysing.

Tilbakemeldingar: Barn treng tilbakemeldingar på eigen læring for å få mest mogleg ut av ein situasjon /aktivitet. Når barna er i leik, og held på med aktivitetar kan dei tilsette gi hint (verbalt eller fysisk), eller stille spørsmål og komme med innspel for at barna skal holde på lengre med ei oppgåve, og dermed oppnå auka læring og meistring. Målet er tilbakemeldingssirklar, det vil sei gjentakande spørsmål-svar-sekvensar, slik at barnet får ein djupare forståing av det aktuelle temaet.

Språk: I språkstøtte er det viktig med hyppige samtalar saman med barna, og fram –og tilbake utvekslingar mellom barn og tilsette. Dei tilsette snakkar med barna, ikkje til dei. Tilsette stille mange opne spørsmål, der det blir kravd meir enn eitt eller to ord til svar, dei repeterer og vidareutviklar barna sine utsegner, set ord på det dei sjølv gjer og det barnet gjer. Tilsette har variert språk, forklarar ord og knytte ord til hendingar /erfaringar her og nå. Tilsette har ein klar intensjon om å fremje barn sitt språk i samtalar mellom barna, og mellom barn og tilsette.

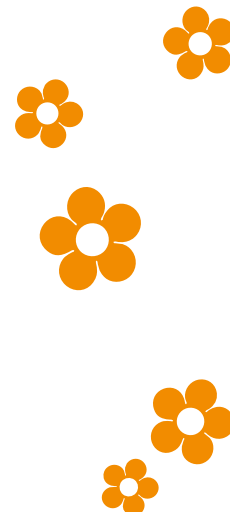
Eigenleiiing i leik og læring: Eigenleiiing i leik og læring: Når dei tilsette legg til rette for eit variert og rikt leikemiljø og deltek i barna sin leik støttar dei barna si utvikling innanfor eigenleiiingsfunksjonane.

Dei sju eigenleiiingsfunksjonane:

- **Planlegging** - Setja mål og lage effektiv plan/strategi for å nå målet
- **Organisering** - Halde orden på informasjon og aktivitetar
- **Arbeidshukommelse** - Tenka og hugsa samtidig, driva oppgåver framover i logisk rekkefølge
- **Fleksibilitet** - Evne til å handtera overgangar, skifte merksemd og variera mellom ulike aktivitetar
- **Sjølvregering** - Regulera og kontrollera egne kjensler og handlingar
- **Sjølvovervaking** - Medvit om korleis egne handlingar og åtferd skaper reaksjonar hos andre, og korleis andre si åtferd påverkar ein sjølv
- **Igangsetting** – Ta initiativ til sosialt samspel med andre barn, og komma i gong med leik og aktivitetar

**BARNET
FØRST!**

Vårt arbeid med Barnet først

I Ølensjøen FUS skal alle barn ha ein kvardag prega av omsorg og tryggleik. Ein omsorgsfull relasjon er prega av at dei vaksne er sensitive, har evne til å lytte, innleving og vilje til samspel. God omsorg styrker barna sine føresetnadar for å utvikla tillit til seg sjølv og andre, og til gradvis å ta større ansvar for seg sjølv og andre barn rundt seg. Omsorg handlar om eit positivt samspel mellom personalet og barn, og at det er eit positivt klima mellom barn-barn, barn-personale og mellom personale.

Tryggleik er ein føresetnad for læring og eit godt vennskap. Personalet skal stilla opne spørsmål, som igjen stimulerer til gode kvardagssamtalar. Ein skal respondere på barna sine ulike verbale og nonverbale uttrykk og støtte deira språkutvikling. I forhold til nonverbale uttrykk er dette særst gjeldande saman med dei minste barna. Barnehagen skal bidra til at språkleg mangfald blir ei føremon for heile barnehagegruppa, støtte fleispråklege barn i å bruka sitt morsmål og samstundes aktivt fremja barnet sin norskkompetanse.

Kvalitetsutvikling

Barnet først er forutan FUS sitt slagord også ei kompetansesatsing i FUS barnehagane. Barnet først byggjer på eit forskingsbasert program, Tuning in to kids (TIK), som har som mål å styrke barna sin emosjonelle og sosiale kompetanse. Hovudfokuset er å styrke det emosjonelle bandet mellom omsorgsgjevar og barnet. Ved bruk av

TIK vil personalet møte barnet sitt kjensle-uttrykk med nærleik og forståing og slik kunne støtte både eigen og barnets evne til sjølvregulering. For å kvalitetssikra relasjonskompetansen til dei tilsette i Ølensjøen FUS barnehage nyttar me CLASS (Classroom assessment scoring system). CLASS er ein valid observasjonsmetode som har tilsvarande mål som TIK i forhold til emosjonell støtte, ved sida av å betre læringsmiljøet og organisering i barnehagen. Ved hjelp av CLASS blir det gjort observasjonar av dei tilsette sine kvalitetar og utfordringar i interaksjon med barna, og dette skal bidra til å fremje trygg omsorg, god organisering og støtte til barns utforsking og læring. CLASS ivaretar intern kompetanseutvikling samt implementering av Rammeplanen og ekstern barnehagevurdering. Med eit solid observasjonsverktøy sikrar me i større grad styrking av kvalitetsarbeid i Ølensjøen FUS barnehage. I barnehagen har me per dags dato to sertifiserte CLASS observatørar.

Danning

Danning er ein livslang prosess som mellom anna handlar om å utvikla evna til å reflektera over eigne handlingar og veremåte. Danning skal setja barna i stand til å tenkje sjølv og søke kunnskap. Gjennom dialog er det viktig at barna lærer seg å anerkjenne den andre sine kjensler og tankar. For at barna skal få gode erfaringar er det viktig at personalet i Ølensjøen FUS er gode rollemodellar. Det er viktig at me viser interesse og respekt for det barna seier og måten dei kommuniserer på. For å styrkja barn si sjølvkjensle er det viktig at alle dei tilsette er lyttande i dialogen. Ein vaksen som stiller gode og rettleiande spørsmål, viser interesse og respekt er ein nærverande vaksen.

I danningprosessen vil barna få stadfestingar som styrkjer sjølvkjensla. Stadfestingar frå dei tilsette kan få barna til å tenkje "Eg er viktig!", at andre tar meg på alvor og få stadfesta at ein kan bidra til fellesskapet. Gjennom leik, samspel, utforskande samtalar og dialog skal me i Ølensjøen FUS bidra til at barna utviklar kritisk tenking, etisk vurderingsevne og handlingskompetanse.

Danningprosessen kan vere med på å gi barna ei auka forståing for grunnleggjande verdiar som empati, tolmodigheit og solidaritet og evne til medansvar.

Leik

I Ølensjøen FUS ynskjer me at leiken skal komme først fordi leik er læring. Barn brukar mykje av si tid i barnehagen og det er derfor viktig at barnehagen er ein trygg og god stad, tilrettelagt for leik, kreativitet og meistring. Me ønskjer å ha søkelys på eit utviklande leikemiljø med tilpassa rettleiing, slik at barna skal få tileigna seg kunnskapar og oppleva

meistring i sin kvardag her hos oss. Leiken skal vera ein arena for barn si utvikling og læring, og for sosial og språkleg samhandling. Gjennom å spela på barn sine interesser kan me inspirera til og gi rom for ulike typar leik både inne og ute. Leiken skal samstundes bidra til at alle barn kan oppleva glede, humor, spenning og engasjement- åleine og saman med andre. I praksis omfattar dette at me vaksne er deltakande i å berika leiken på barna sine premisser. Me observerer, analyserer, støttar og rettleier barna dersom leiken medfører uheldige samspelmonster. Rolla vår omfattar at me tek initiativ til leik og aktivt bidrar til at alle skal få delta i leiken.

Eigenleiiing i leik og læring

Eigenleiiing blir ofte skildra som «hjernens dirigent». Det er evna til å vere aktiv og sjølvstendig i ei oppgåve over tid, og er eit felles omgrep for funksjoner i hjernen som set i gong og styrer det me seier og gjer. For å kunne løysa daglegdagse utfordringar må barn bruke mange ferdigheiter, og eigenleiiing er avgjerande for å bruke eigne ferdigheiter så godt som mogleg. Rolleleiken er spesielt godt eigna til å utvikle eigenleiiing. Målet vårt er å skapa større forståing for og kunnskap om kor viktig leiken er for barna si utvikling. Leiken er barn sin viktigaste læringsarena. For å kunne delta i leiken på ein god og utviklande måte, må barna tileigna seg ulike eigenskapar og ferdigheiter. For å få dette til må me vaksne delta og støtta barna i leik og samhandling. Me må rettleia og leggje til rette for at barna skal utvikla eigenleiiingsfunksjonar i leik og læringssituasjonar.

5. BARNES MEDVERKNAD

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medverknad ved å leggje til rette for og oppmuntre barna til at dei kan få uttrykke seg for sitt syn på barnehagens daglege verksemd. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen på måtar som er tilpassa barna sin alder, erfaringar, individuelle føresetnader og behov

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 27)

Medverknad i barnehagen handlar om å gje barna moglegheit til å påverka sin eigen kvardag og barnehagen sitt fellesliv. Me vil oppmuntra dei til aktivt å gi uttrykk for sine tankar og meiningar og møta dei med anerkjenning for deira synspunkt. Å medverke er ikkje det same som å bestemme. Barnet vil etterkvart læra å forstå forskjellen på det å bli høyrte og lytta til og få vera med å påverka, og det å bestemma sjølv. Å sjå kvar enkelt sitt behov og gruppa i heilskap er svært viktig i forhold til organisering og planlegging i vår barnehage.

Våre metodar for å sikre barns medverknad:

- Vaksne som lyttar, anerkjenner og tek barna sine signal på alvor
- Barna får velje kva, kor og kven dei vil leika med
- Tar barna med i planlegging og vurdering av tema, prosjekt og opplegg
- Bruka praksisforteljingar for å belyse kva barna er opptekne av.
- Møte barna på deira spontane uttrykk og ytringar i kvardagen.

6. SAMARBEID

Barnehagen skal i samarbeid og forståing med heimen ivareta barna sine behov for omsorg og leik, og fremje læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Samarbeidet mellom heimen og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldre og barnehagens personale har eit felles ansvar for barnets trivsel og utvikling

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 29)

Våre metodar for å skape eit godt foreldresamarbeid:

Kvart år gjennomfører alle FUS barnehagane medarbeidar- og brukarundersøkingar. Brukarundersøkinga, gjennomført av foreldra er eit viktig verktøy for å vidareutvikla tenestene våre. I etterkant av undersøkinga blir resultatet gjennomgått i plenum i personalgruppa og betringsmoglegheiter blir identifisert og drøfta. Foreldra blir involvert i prosessen gjennom SU og i foreldremøte/foreldreråds møte. Resultat, endringar og målsetjingar for neste periode blir kommunisert vidare til foreldra. Høg deltaking på undersøkinga er ei føresetnad for å skape eit godt grunnlag for vurderingsarbeidet vårt.

Me ynskjer å ha ein open dialog med foreldre og føresette for å ha ei felles forståing og respekt for

barnet sitt behov. Den daglege kontakten ved henting og levering er den viktigaste arenaen for å utveksle informasjon og fortelje om spesielle opplevingar/hendingar i heimen og i barnehagen. Me vil gjerne vera gode rettleiarar dersom foreldra treng innspel og hjelp.

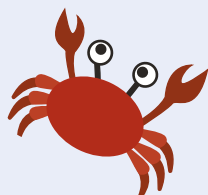
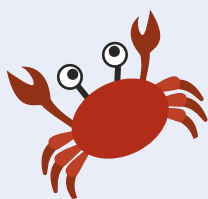
Alle opplever utfordringar i foreldrerolla i større eller mindre grad. I enkelte tilfelle vert ikkje barnet godt nok ivaretatt, omsorga er ikkje tilstrekkeleg på alle områder. Dette er signaler som barnet gir i barnehagen og som personalet har plikt til å gripe tak i. Me ynskjer å vera tydelege i denne prosessen, formidle konsekvensar det får for barnet. Det er samstundes særst viktig for oss å møta foreldra med respekt og forståing, vera audmjuke og anerkjennande.

Informasjon til foreldra vert gitt gjennom MyKid og dagleg kontakt:

- Skriv frå avdelingane/administrasjonen
- Dagen i dag
- Årsplan
- SMS
- E-post
- Dagleg kontakt i garderobe

Andre samarbeidsforum:

- Oppstartsamtale etter ca. tre- seks veker
- Foreldremøte haust/vår
- Foreldresamtalar haust/vår
- Foreldretilstellingar: haustfest og sommaravsluting

Samarbeid med andre instansar:

- Samarbeidsutvalet (SU)

SU består av to representantar frå dei tilsette og to frå foreldra, samt dagleg leiar. Alle avdelingar vel kvar sin representant, der to sit i SU og fire er vararepresentantar. SU si oppgåve er å sjå til at barnehagen vert driven innanfor gitte rammer, og vera eit samarbeidsorgan mellom føresette, eigar og personalet. Utvalet bestemmer sjølv kor ofte dei skal møtast (minimum to gonger pr år) og skal mellom anna behandle eventuelle innspel frå foreldregruppa.

Foreldrerådet består av foreldre og har som føremål å sikra samarbeid mellom heim og barnehage. Dei skal sjå til at foreldra sine interesser vert ivaretekne.

Andre samarbeidspartnerar:

- Helsestasjon
- Familieteamet
- Barnevern
- Vindafjord kommune
- Nettverksbarnehagar i FUS
- PPT
- Psykisk helse
- Høgskulen Vestlandet (HVL) og Universitetet i Stavanger (UiS)
- Ølen vidaregåande skule (elevar i praksis)
- FUS administrasjon
- Ølen og Vågen skule
- Moowh – HMS bedriftshelsetenesta
- Integreringstenesta

7. OVERGANGAR

Tilvenning i barnehagen

“Barnehagen skal i samarbeid med foreldra leggje til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutinar og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjonar og knytte seg til personalet og til andre barn.”

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33).

Våre metodar for å sikre ei trygg og god tilvenning:

- Foreldremøte i forkant av oppstart for nye barn i august/desember.
 - Set av god tid til tilvenning for alle barn
 - Gi føresette informasjon om barnehagen sine rutinar for oppstart og tilvenning og bakgrunn for rutinane.
 - Invitere alle barn og føresette til besøksdagar før oppstart
 - Foreldreaktiv tilvenning: Har tett dialog med føresette i tilvenningsperioden, individuelle behov blir vurdert og ivaretatt
- Gjennomføre ein oppstartsamtale kort tid etter oppstart
 - Leggje til rette for ein trygg og god oppstart uansett når barna byrjar og alder

Sjå heimesida: <https://fus.no/olensjoen/tilvenning>

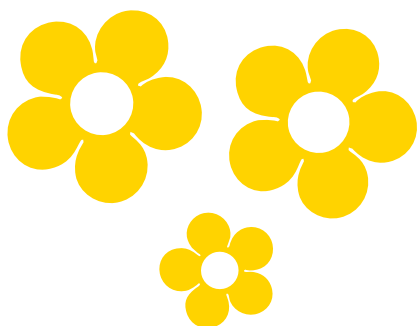
Overgangar innad i barnehagen

“Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe.”

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33)

Våre metodar for å sikra gode overgangar internt i barnehagen:

- Tek omsyn til vennskap og gruppesamansetjing.
- Opprykksveke i juni: besøk på ny avdeling, bli kjent med miljøet og dei vaksne
- Øve på sjølvstende
- Sende ut velkomstbrev frå ny avdeling til barna
- Tilby foreldresamtale

Overgang frå barnehage til skule

“Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang frå barnehage til skule og eventuelt skolefritidsordning. De eldste barna skal få moglegheit til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en samanheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetida på ein god måte og møte skolen med forvitenskap og tru på egne evner.”

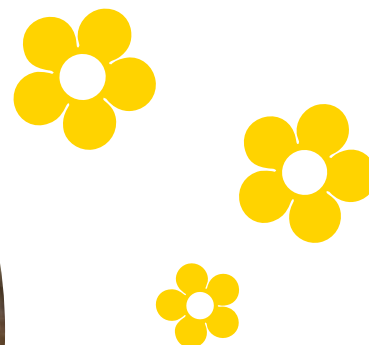
(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33)

Våre metodar for å sikre ein god overgang til skulen:

- Arrangera aktivitetar med fadRAR før skulestart
- Besøkje skuleområdet, inne og ute
- Bruke bassenget på Ølen skule fast gjennom året
- Arrangera foreldremøte i samarbeid med Ølen skule før skulestart, informere om overgang, leikbasert læring, besøksdag og første skuledag

Rutinen for overgangen mellom barnehage og skule er forpliktande for både skule, barnehage og PPT. Rektor og styrar er ansvarleg for gjennomføringa.

Overgangsprosedyrar

8. BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VERKSEMD

Lærande organisasjon

“Målet med barnehagen som pedagogisk verksemd, er å gi barna et tilrettelagt tilbod i tråd med barnehagelova og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærande organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunna i barnehagelova og rammeplanen.”

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 37)

I FUS er me lærande barnehagar. Personalet er i kontinuerleg utvikling, reflekterer over faglege og etiske problemstillingar, held seg fagleg oppdatert og er gode rollemodellar. Senge (2006) seier: “ein lærande organisasjon er ein organisasjon som kontinuerleg betrar sin evne til å skape si eiga framtid.” Me legg vekt på at personalet utviklar sine evner og byggjer sin kapasitet slik at barna møter omsorgsfulle og kompetente tilsette.

Våre metodar for å oppretthalde ein lærande organisasjon:

- Gjennomføre lærande møter
- Kompetanseheving, rettleiing
- Delingskultur
- Struktur, målretta arbeid, bevisst metodeval
- Refleksjonsarbeid
- Bruk av teoretisk og erfaringsbasert kunnskap
- Tydeleg leiing

Planlegging

“Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planlegginga skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppa, og skal vere utgangspunkt for refleksjon og utvikling av verksemda.”

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 37)

Våre metodar for planlegging:

- Observasjon
- Dokumentasjon
- Refleksjon
- Systematisk vurdering
- Samtalar med foreldre og barn
- Bruk av implementeringsplan og Teams som digital plattform

Vurdering

“Barnehagen skal regelmessig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrivast, analyserast og tolkast ut frå barnehageplanane, barnehagelova og rammeplanen. Vurderingsarbeidet skal byggje på refleksjonar som heile personalgruppa er involvert i. Barnets trivsel og allsidige utvikling skal observerast og vurderast fortløpande, med utgangspunkt i dei individuelle føresetnadane til barnet og kunnskap om barns utvikling og behov. Erfaringane og synspunkta til barnet skal inngå i vurderingsgrunnlaget.”

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 38)

Våre metodar for vurdering:

Personale, barn og foreldre deltek i vurderingsarbeidet gjennom samtalar, diskusjonar og brukar- og medarbeidarundersøkingar. Saman drøftar me og finn ut kva barnehagen er gode på og skal oppretthalde og kva me ønsker å endre og korrigere.

- Arbeidet i CLASS vert fortløpande vurdert på personalmøte ved bruk av eige vurderingsskjema
- Årleg observasjon av CLASS observatør
- Anna vurderingsarbeid/observasjonsverktøy:
- Praksisforteljingar
- TRAS og ALLE MED
- SIT språkkartlegging

- Askeladden språktest
- Språk 5-6
- Omgrepsforståing
- Barnesamtalar

Barnehageåret 24/25 skal me i Ølensjøen FUS ha særskilt fokus på vurdering av samlingsstund i barnehagen, og i dette arbeidet skal personalet gjera observasjonar av, og vurdere indikatorane positivt klima, språk og sosial kompetanse i samlingar med barnegruppene. Dette arbeidet vil danna grunnlag for vidare utvikling av vår praksis.

Hausten 2024 skal barnehagen saman med PPT starta arbeidet med eit refleksjonsverktøy der me skal identifisera styrker og forbedringsområder for barnehagen sitt arbeid med inkludering. Alle i personalet skal delta i ei spørjeundersøking og PPT vil bistå i arbeidet med å analysere resultatane og iverksetja tiltak for vidare arbeid.

Dokumentasjon

“Dokumentasjon av personalets arbeid synleggjer korleis personalet arbeider for å oppfylle krava i barnehagelova og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske verksemd.”

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 39)

Våre metodar for dokumentasjon:

Me dokumenterer gjennom observasjonar, bilete og forteljingar som synleggjer vårt pedagogiske arbeid. Dette skaper viktig refleksjonsgrunnlag for drøfting og vurdering av vårt arbeid i barnehagen. Dokumentasjon gir også viktig informasjon til foreldre og andre.

Ulike måtar å dokumentere på:

- Bilete
- Praksisforteljingar
- Pedagogisk rapport
- Mykid
- Utstillingar
- Facebook
- Referat

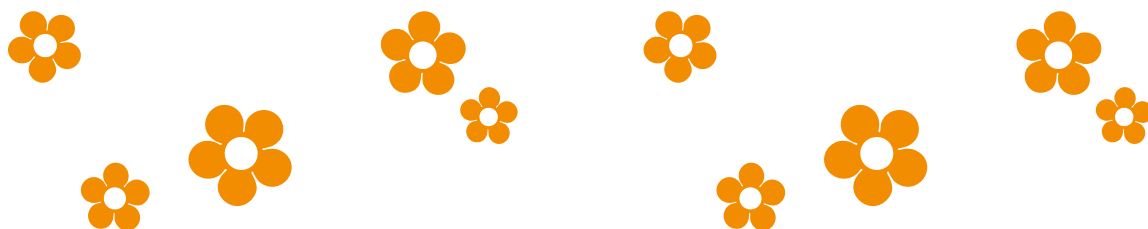
Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som treng ekstra støtte

“Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Inkludering i barnehagen handler også om tilrettelegging for sosial deltakelse. Hvis det er grunn til å tro at barnets behov ikke kan dekkes innenfor det allmennpedagogiske tilbudet, skal barnehagen opplyse foreldrene om retten til å kreve en sakkyndig vurdering av om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp.”
(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 40).

Våre metodar for tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet:

- Ivareta foreldra og deira medverknad, innhente godkjenning
- Arbeide systematisk, frå undring/bekymring til handling i ein gitt struktur
- Å setje inn relevant innsats tidlegast mogleg for barn me ser treng ekstra støtte og retteleiing.
- Kartlegge barn med ulike observasjonsverktøy
- Samarbeide med helsestasjon, skule, fastlege, PPT, BUP og barnevern

Vindafjord kommune sin modell for tverrfagleg innsats

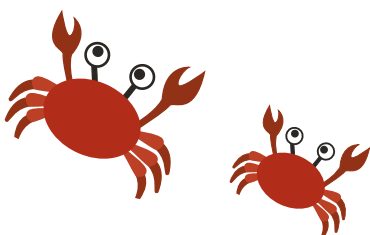

9. BARNEHAGENS FAGOMRÅDER

Barnehagen har 7 ulike fagområde:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, rørsle, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Mengd, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

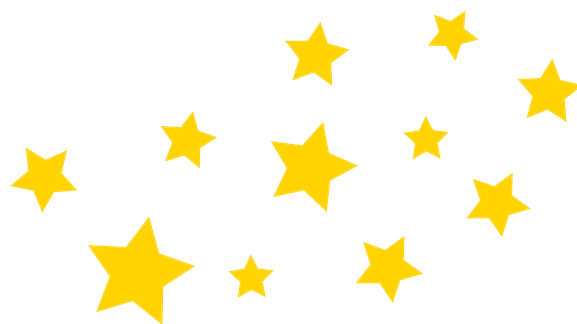
“Fagområda gjenspeiler områder som har interesse og eigenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremje trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal sjå fagområda i samanheng, og alle fagområda skal vera ein gjennomgåande del av barnehagens innhald. Barnehagen skal ta utgangspunkt i barna sitt engasjement og bidrag, slik at arbeidet med fagområda kan opplevast som meningsfulle og morosam del av barna sin kvardag. Barna skal utvikla kunnskap og dugleik innfor alle fagområda gjennom undring, utforsking og skapande aktivitetar.”

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 47)

Våre metodar for å ivareta rammeplanens føremål med fagområda:

Kvar avdeling har prosjektplanar knytt til tema-arbeid. Desse planane vert utfylt jamleg av dei tilsette. Dette blir gjort for å sikre at alle fagområda vert brukt inn mot det pedagogiske opplegget som blir gjennomført på avdelingane.

Barnehagen har ein eigen progresjonsplan knytt til det pedagogiske arbeidet med dei ulike fagområda som er skildra i Rammeplanen, sjå heimesida:

Progresjonsplan

Barnehagehjulet 2024-2025

NÅR	KVA
AUGUST	
1. august	Barnehageåret startar
14. august	Planleggingsdag (1)
SEPTEMBER	
16. – 20. september	Brannvernveke
23. september	Planleggingsdag (2)
OKTOBER	
17. oktober	Gamalfest, fjorårets S-klubb kjem på besøk
Dato kjem	Foreldremøte
24. oktober	Grønsakssuppefest
NOVEMBER	
November	Foreldresamtalar
DESEMBER	
Dato kjem	Nissefest
Dato kjem	Markering av barnehagen sitt 20. års jubileum
13. desember	Luciafest
15. desember	Tilvenning nye barn
24. desember	Barnehagen stengt (juleafta)
25. desember	Barnehagen stengt (1. juledag)
26. desember	Barnehagen stengt (2. juledag)
31. desember	Barnehagen stengt (nyårsafta)

JANUAR	
1. januar	Barnehagen stengt (1. nyttårsdag)
20. januar	Planleggingsdag (3)
30. januar	Besøksdag for besteforeldre eller andre nære for barnet
Frist 31.01	Foreldreundersøking
Januar	Tema kropp og seksualitet + tannhelse
FEBRUAR	
6. februar	Samefolkets dag
Dato kjem	Karneval
Dato kjem	Foreldremøte ilag med Ølen skule (S-klubb)
MARS	
17. – 21. mars	Trafikkveke
24. mars	Planleggingsdag (4)
APRIL	
10. april	Påskefrukost for barna i barnehagen
15. april	Frist for å registrere sommarferie for barna på MyKid
16. april	Barnehagen stenger kl. 12.00
17. april	Barnehagen stengt (Skjærtorsdag)
18. april	Barnehagen stengt (Langfredag)
21. april	Barnehagen stengt (2. påskedag)
24. april	FUS dagen
MAI	
1. mai	Barnehagen stengt (Arbeiderenes dag)
16. mai	17. mai markering i barnehagen
17. mai	Ølensjøen har eiga fane i toget i Ølen – alle velkommen
29. mai	Barnehagen stengt (Kristi himmelfartsdag)
30. mai	Planleggingsdag (5)
Mai/juni	S-klubbshow (blir filma til foreldra)
Mai/juni	Foreldremøte for nye foreldre
JUNI	
9. juni	Barnehagen stengt (2. pinsedag)
Dato kjem	Riding på Frønsdal for barn født 2020
Dato kjem	Sommarfest
Datoar kjem	Besøksdagar for nye barn og foreldre
Datoar kjem	Opprykksveke (småbarn som skal til storbarn)
JULI	
Veke 28-31	Temaveker
14. – 18. juli	Barnehagen stengt (veke 29)

